

Hedavík, eftir at maður hennara fall. Seinri var hann húskallur hjá Peturi í Skopun. Hann giftist við Jóhannu Marensdatter úr Skálavík, ið eisini hevði tænt í Skopun. Hetta hús varð tó skjótt karlagið. Jógvan var gamal maður, tá ið hann giftist, 30 ár eldri enn konan. Hann

er tí i manntalslistanum fyri 1860 skrásettur sum »indsidder«. Tvey børn fingutey, Mikkjal og Marin, men umstøðurnar vóru so vánaligar, at bornini máttu setast út. Tey fóru bæði til Dals, men endaðu sínar dagar á Tvøroyri. Hann var kendur undir navninum Dala-Mikkjal.

millum 1870 og 1880

Jóannes Niclasen úr Koltri
Jóan Petur Thomsen úr Klingruni á Sandi
Jóannes Anthoniussen úr Toðuni í Húsav.

millum 1880 og 1890

Berint Jacobsen úr Koltri
Jógvan Joensen úr Skemmuni á Sandi
Hans Olsen av Bo (Kirkjube)
Andrass Mikkelsen hjá Billu av Sandi
Simun Petur Joensen úr Koltri
Petur Pauli Jacobsen úr Koltri

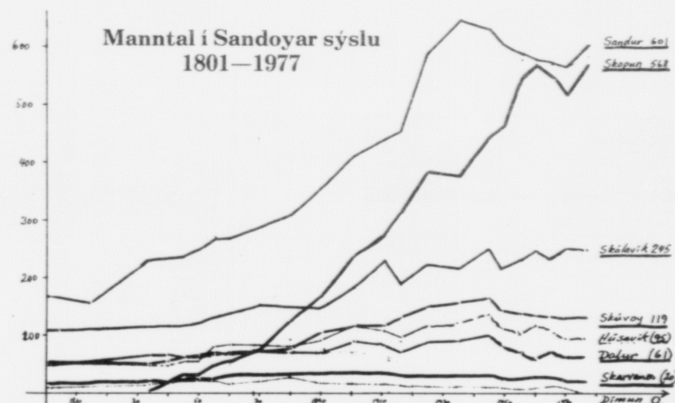
millum 1890 og 1901

Kristian Petersen av Heyggi á Sandi
Tummas Petersen úr Hósvík
Óla Kristian Dam frá Skúgv í Kollafirði
Jens Jacobsen úr Koltri

Av teimum 27 niðursetumonnunum vóru 8 úr Koltri og 6 av Sandi. Hinir komu úr 10 øðrum bygdum. Orsøkin til tað stóra talið úr Koltri var, at um hetta mundi vóru sera nógv børn á teimum 4 gerðunum har.

Vækstur í manntalinum

Ein so stór flyting til Skopunar ávirkaði manntalið nógv, so bygdin vaks óvanliga skjótt, hóast hon í hesum tíðarskeiði misti nógv fólk av vanlukku. Hetta sæst best við at lýsa vøksturin við eini strikumynd, har allar bygdirnar í Sandoyinni eru við.

Sum vit síggja er manntalsstrikan fyri Skopun nógv brattari enn hinar. Longu um 1840 fer Skopun uppum Skarvanes og Dimun, og um 1870 upp um hinar smábýgdarnar í sýsluni, Dal, Húsavík og Skúvoy. Um 1885 veksur Skopun upp um Skálavík, og vøksturin heldur fram til 1925.

Fyrst í 1920unum fekk Skopun havn, so at møguleikar blivu at hava dekkabátar har árið runt. Livlíkindini skuldu sostatt blivi enn betri, men seinna partin í 1920unum kom tann heimsumfatandi kreppan, og ein bygd sum Skopun, ið hevði sjógvín sum høvuðsálit, kendi kreppuna meinari enn hinar bygdirnar í sýsluni. Hinar høvdu meira av landinum at lita á. Hetta man vera frágreiðingin uppá, at manntalið í Skopun minkaði millum 1925 og 1935. So kemur seinri heimsbardagi og kollveltingin innan fiskivinnuna, og nú veksur Skopun aftur av álvara fram til 1960. Men fyrirteyrnir fyri hesum stóra vøkstri vóru ikki í Skopun. Tá ið bretsku trolararnir eftir seinra heimsbardaga aftur komu at grópa inn í klettin, minkaði heimaútróðurin skjótt. Arbeiði uppi á landi var lítið og einki, og tí er munandi partur av uppskotið áttarliðnum í Skopun fluttur av bygdini í 1960unum, og harvið minkaði manntalið fram til 1970.

Men so kemur vend í. Vit fáa viðkað sjómarkið um Føroyar so við og við, og hetta gevur beinanvegin ein vaksandi heimaútróður. Skopun fær flakavirki, og manntalið veksur aftur í Skopun.

Skopunar havn

Sum nevnt fekk Skopun havn um 1925, og henda lúkaði til fulnar tey krøv, ið sett vórðu til hana.

Tíðir broytast, og sjálvandi var henda havn ikki hóskaði í allari framtíð. Neyðugt varð at viðka havnina so, at størri skip kundu nýta hana. Men henda viðkan av Skopunar havn er ein sorgarsøga. Hetta arbeiði, við steðgum imillum, hevur vart í 15 ár og enn í gongd. Tí er ikki beint at meta um úrslitið enn, men eg haldi, at skopuningar og øll Sandoyggjinar hava krav uppá, at havnin í Skopun verður gjørd so góð, sum tað tekniskt er gjørligt í dag.

Skopuningar eisini traðarmenn

Nú er Skopun fyrst og fremst knýtt at sjóvinnuni, men tær mongu dyrkaðu traðirnar har visa, at teir eisini hava verið raskir traðarmenn. Í øðrum parti varð nevnt, at Ploeyen fýltist á, at ov smátt gekk við veltingini, men tað kann so bert hava verið fyrstu árin.

Í 1850, tá ið fimm hús vóru í Skopun, hevur Jóannes í Króki á Sandi, ið var tiggjundatakar, bókført, at tá vóru 8 neyt og 3 1/2 gásapar í Skopun. Hetta ár heystaðu skopuningar 10 tunnur av epium, tvær av kali, men bert tvær skeppur av korni.

Nakað eftir hetta varð Skerið innlagt (tað er innlagt fyri 1871, tá ið taksasjónin var). Fyri 1900 eru Gerðið og traðirnar av Fjallshaga undir Hellisvaðnum innlagdar, og um 1900 var Dalurin og traðirnar undir Hellisvaðnum av Skopunarhaga innlagdar. Í 1919 varð Skopunarhagi býttur, og í 1921 varð lagt inn av norðaru helvt, frá Vatninum og niðan undir Hamaran. Seinri eru nógvir kongstraðir innlagdar í Skopun av Høvdarhaga, Fjallshaga og Norðasta fjórðingi í Trøðum.

Jú, skopuningar veltu dúgliga so leingi, sum kúgvín í kjallaranum hevði sín týðning í húsarhaldinum. Men hetta er ein tíð, sum er farin í søguna.

Eg havi her roynt at greiða eitt sindur frá søgu Skopunar við høvuðsidenti lagdan á fyrstu búreisngartíðina, men hetta er bert eitt brot úr allari rúgvuni. Partur Skopunar í útróðarsøguni og siglingarsøguni er ikki nomið við, heldur ikki skadasøguna.

Eg vóni tó, at skopuningar og onnur hava havt gleði av at lesa hetta yvirlit.

Ólavur Clementsen

P. s. rætting: Í fyrsta parti varð sagt, at havnarmennirnir, ið bygdu Skopun, vóru konstáplar á Skansanum. Tað rætta er jekarar.

Í øðrum parti er sagt, at Sámal Olsen úr Dali var úr Damminum. Tað rætta er úr Eiríkshúsi í Dali.

Ó. C.

Manntal í 1860

Í 1860 vóru sostatt 10 hús í Skopun, (11 húski flutt til og eitt flutt úr), og manntalið var 56:

1. et hus

Johan Henrik Poulsen	62 aar gift	husfader, smed
Sunneva Clemensdatter	63 aar gift	hans kone
Johan Pauli Poulsen	28 aar gift	deres børn
Clement Poulsen	24 aar ugift	—
Ole Poulsen	21 aar ugift	—
Mariane Poulsen	16 aar ugift	—

2. en gård

Peder Hentze	42 aar gift	husfader, kongsbonde
Elsebet Freder. Jacobsd.	42 aar gift	hans kone
Jacob Eisenberg Hentze	16 aar ugift	deres børn
Karen Elisabeth Hentze	14 aar ugift	—
Marie Hentze	12 aar ugift	—
Christine Freder. Hentze	10 aar ugift	—
Mads Christoffer Hentze	9 aar ugift	—
Maren Hentze	6 aar ugift	—

3. et hus

Johannes Jensen	49 aar gift	husfader, fisker
Else Freder. Clemensdatter	49 aar gift	hans kone
Jens Johannesen	24 aar ugift	deres børn
Clement Johannesen	13 aar ugift	—
Inge Johannesen	10 aar ugift	—
Joel Jacob Johannesen	7 aar ugift	—

4. et hus

Jacob Olesen	36 aar gift	husfader, fisker
Elsebeth Jacobsdatter	29 aar gift	hans kone
Samuel Ole Jacob Jacobsen	6 aar ugift	deres børn
Susanne Cathr. L.F. Jacobsen	4 aar ugift	—
Johanne Sofie Jacobsen	1 aar ugift	—

5. et hus

Sisel Simonsdatter	41 aar gift	hendes børn
Anna Cathrine Samuelsen	20 aar gift	—
Malene Olevine Samuelsen	14 aar ugift	—
Simon Carl J.F. Samuelsen	4 aar ugift	—

6. et hus

Joel Heinesen	62 aar gift	indsidder
Johanne Marensdatter	32 aar gift	hans kone

7. et hus

Joel Clementsen	46 aar gift	husfader fisker
Mariane Jensdatter	45 aar gift	hans kone
Jens Joensen	15 aar ugift	deres børn
Christiane Joensdatter	11 aar ugift	—
Johanne Emilie Joensdatter	8 aar ugift	—
Elsebeth Sofie Joensdatter	3 aar ugift	—

8. et hus

Samuel Olesen	48 aar gift	husfader, jordbruger
Lise Jensdatter	47 aar gift	hans kone
Anna Catrine Samueldatter	26 aar ugift	deres børn
Ole Samuelsen	22 aar ugift	—
Rachel Samueldatter	14 aar ugift	—
Jens Samuelsen	12 aar ugift	—
Maren Samueldatter	10 aar ugift	—
Elsebeth Samuelsen	7 aar ugift	—
Ellen Jacobina Samuelsen	3 aar ugift	—
Anna Magnusdatter	76 aar enke	husfaderens moder

9. et hus

Zacharias Joensen	34 aar gift	husfader, tømmersmand
Nicoline Hansdatter	23 aar gift	hans kone
Mariane Hansdatter	34 aar ugift	hendes søster
Joel Ludvig Joensen	4 aar ugift	deres børn
Hans Marius L. Joensen	1 aar ugift	—

10. et hus

Joel Djurhuus	52 aar gift	husfader, fisker
Susanne Jensdatter	40 aar gift	hans kone
Joel Djurhuus	5 ugift	deres børn
Johanne Marie Djurhuus	3 aar ugift	—

Eftir 1860 byrjar 2. ættarlið í Skopun at setast í búgv, men fleiri húski flyta ei. 'ni til Skopunar úr øðrum bygdum.

Mennirnir, ið flyta til Skopunar fram til manntalið í 1901, eru hesir:

millum 1860 og 1870

Lukas Hansen úr Litlustovu í Húsavík
Kristian Simonsen úr Damminum í Dali
Simun Petur Rasmussen úr Koltri